

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про відмову у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля

Відповідно до пунктів 3, 6 частини першої статті 9¹ Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026, Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614, наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 20.02.2025 № 370 «Про уповноваження на підписання документів»

н а к а з у ю:

1. Відмовити у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «РЕЙСІС УКРАЇНА» (ідентифікаційний код юридичної особи 42897903) «Промислова розробка ділянок Північна та Південна родовища Східнооснов'янське у м. Харків Харківської області» (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – 8209) згідно з переліком та описом причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля, що додається.

2. Департаменту екологічної оцінки (Марина ШИМКУС) забезпечити підготовку та направлення повідомлення суб'єкту господарювання щодо прийнятого рішення про відмову у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

3. Управлінню цифрового розвитку цифрових трансформацій та цифровізації (Сергій НЕДАШКІВСЬКИЙ) забезпечити розміщення цього наказу на офіційному вебсайті Міндовкілля.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра

Олександр СЕМЕНЕЦЬ

UB
Міндовкілля
№1007 від 19.05.2025
КЕП: Семенець О. С. 19.05.2025 13:11
3FAA9288358EC00304000000F6CC2F00B7CEE100
Сертифікат дійсний з 13.03.2025 00:00 до 12.03.2027 23:59

Додаток
до наказу Міністерства захисту
довкілля та природних ресурсів
України «Про відмову у видачі
висновку з оцінки впливу на
довкілля»

Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з
оцінки впливу на довкілля

За результатами опрацювання матеріалів планованої діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РЕЙСІС УКРАЇНА» (далі – ТОВ «РЕЙСІС УКРАЇНА») «Промислова розробка ділянок Північна та Південна родовища Східнооснов'янське у м. Харків Харківської області» (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 8209) встановлено:

ТОВ «РЕЙСІС-УКРАЇНА» планує промислову розробку ділянок Північна та Південна Східнооснов'янського родовища пісків в межах акваторії озера Основ'янське на південно-західній околиці м. Харків;

підприємство отримало спеціальний дозвіл на користування надрами від 21.04.2023 № 5499 на геологічне вивчення ділянок надр корисної копалини Східнооснов'янської ділянки піску площею 90,7 га терміном дії на 3 роки;

у 2023 році ТОВ «Магма» відповідно до технічного завдання ТОВ «РЕЙСІС УКРАЇНА» виконало геолого-економічну оцінку запасів пісків у контурі ділянки надр Східнооснов'янського родовища пісків. Результатом проведення геолого-економічної оцінки є протокол ДКЗ від 28.12.2023 № 5669;

загальна площа Північної та Південної ділянок Східнооснов'янського родовища становить 63,6 га. Площа Північної ділянки – 57,2 га, площа Південної ділянки – 6,4 га;

запаси пісків на ділянці Північна затверджені за категоріями $B+C_1$ у кількості 3047 тис. m^3 ; на ділянці Південна затверджені за категорією C_2 – 288 тис. m^3 . Разом на Північній та Південній ділянці Східнооснов'янського родовища піски затверджено за категоріями $B+C_1+C_2$ в кількості 3335 тис. m^3 ;

система розробки родовища – гідромеханізована (підводний кар'єр) з використанням земснаряду та пульпопроводу. Технологією гірничих робіт передбачається виконання допоміжних процесів пов'язаних з необхідністю формування і обслуговування карт наміву піску та відвантаження товарної продукції;

річна продуктивність кар'єру по корисній копалині – 104,3 тис. m^3 . Розкривних порід в межах родовища немає;

після закінчення видобутку корисної копалини на родовищі створюється вироблений простір по водному дзеркалу озера Основ'янське, глибиною до 12,0 м, який повністю обводнений, тому додаткові заходи по рекультивації земель не передбачаються;

в межах території що буде використовуватися під карти наміву в процесі проведення рекультиваційних робіт планується влаштувати рекреаційну зону – облаштований сучасний комунальний пляж зі спортивним майданчиком та зонами відпочинку для жителів міста.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон) та Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026 (далі – Порядок) суб'єкт господарювання передає уповноваженому центральному органу документацію для надання висновку з оцінки впливу на довкілля.

За результатами опрацювання матеріалів встановлено, що наявна інформація та наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД) дані з оцінки впливу планованої діяльності з промислової розробки ділянок Північна та Південна родовища Східнооснов'янське у м. Харків Харківської області на фактори довкілля не відповідають вимогам частини другої статті 6 Закону, не дають можливості в повній мірі оцінити вплив на довкілля при реалізації планованої діяльності та визначити допустимість чи обґрунтувати недопустимість провадження даної планованої діяльності, а також визначити екологічні умови її провадження.

Враховуючи викладене, на підставі пунктів 3 та 6 частини першої статті 9¹ Закону (а саме: невідповідність поданих документів вимогам законодавства про охорону навколишнього середовища та/або вимогам законодавства в інших сферах, якщо такі вимоги стосуються впливу на довкілля; порушення суб'єктом господарювання вимог щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля) відмовляємо у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля ТОВ «РЕЙСІС УКРАЇНА»:

1. Суб'єктом господарювання порушено вимоги щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, встановлених частиною десятою статті 5 Закону.

Листом Міндовкілля від 29.07.2024 № 21/21-03/3351-24 надано зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягають включенню до Звіту з ОВД.

Однак, у таблиці 40 «Відповіді на зауваження громадськості» Звіту з ОВД зазначено відомості про врахування/відхилення не всіх зауважень, що надійшли у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД.

Так, зокрема, у вищезазначену таблицю не внесено зауваження та пропозиції ініціативної групи Жихор, що надійшли від Кураксіної Світлани 08.07.2024 та 11.07.2024 (з додатком до них підписів 1365 громадян), а також відсутня інформація щодо їх врахування/відхилення.

2. Відповідно до вимог абзацу п'ятого пункту 1 частини другої статті 6 Закону, а також абзацу п'ятого пункту 1 частини першої додатку 4 до Порядку, Звіт з ОВД має включати, зокрема, опис основних характеристик планованої діяльності.

У Звіті з ОВД зазначено: «Видобутий пісок у вигляді пульпи (суміш піску та води) по системах збірно-розбірного плавучого пульпопроводу (діаметр 300 мм, довжина до 800 м) перекачується на площу двох ділянок карт наміву, що знаходяться на межі берегової лінії озера почергово. Необхідно відмітити, що вказаної довжини пульпопроводу не вистачить для транспортування видобутого піску з Південної ділянки до карт наміву. Тому потрібно розглянути варіант долучення орендованої техніки для видобування 288 тис. м³ піску з Південної ділянки».

При цьому, у Звіті з ОВД не зазначено, яку саме орендовану техніку планується долучати для видобування та транспортування піску з Південної ділянки (пульпопровід чи баржі), виходячи з чого не вбачається за можливе оцінити вплив на довкілля від планованої діяльності з видобутку корисної копалини на Південній ділянці.

3. Згідно з вимогами абзацу четвертого пункту 1 частини другої статті 6 Закону Звіт з ОВД має включати оцінку, зокрема, за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів, забруднення повітря, ґрунту, шумового забруднення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт. Також відповідно до вимог пункту 4 частини другої статті 6 Закону Звіт з ОВД має включати опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі, зокрема, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок), ґрунтів, повітря.

Відповідно до Звіту з ОВД, планованою діяльністю передбачається влаштування карт наміву. Загальна площа карт складає 9227 м², з них 4678 м² планується взяти в оренду та 4549 м² намити в межах ліцензійного контуру. Поверхня дна карт наміву формується після виконання підготовчих робіт: зачистка денної поверхні від рослинності та планування її з відповідним ухилом в бік озера в 1-й рік експлуатації кар'єру.

Згідно з рисунком 9 Звіту з ОВД, а також загальнодоступними картографічними матеріалами, вбачається, що територія, на якій планується влаштувати карти наміву вкрита зеленими насадженнями. Проте, Звіт з ОВД не містить таксаційних характеристик наявних зелених насаджень (вік, вид зелених насаджень, їх кількість, діаметр стовбура тощо). Відповідно до Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045, видалення зелених насаджень здійснюється після складання уповноваженою комісією акту обстеження зелених насаджень та сплати вартості зелених насаджень, що видаляються.

У свою чергу, роботи зі знесення даних зелених насаджень будуть супроводжуватися викидами забруднюючих речовин в атмосферне середовище, шумовим навантаженням та утворенням відходів, проте у Звіті з ОВД відсутня оцінка впливу на довкілля від проведення цих робіт, що порушує вимоги абзацу шостого пункту 1 частини другої статті 6 Закону.

Крім того, у Звіті з ОВД зазначено, що ґрунт в межах запланованої карти наміву являє собою запісочений супісок малої родючості і зняття його не є доцільним. Проте, у Звіті з ОВД відсутні підтверджуючі матеріали чи відомості щодо малопродуктивності даних ґрунтів.

Відповідно до вимог частини другої статті 49 Закону України «Про охорону земель», розміщення об'єктів, які справляють негативний вплив на екологічний стан і якість земельних ресурсів, проводиться з урахуванням результатів інтегральної оцінки цього впливу і розробки відповідних заходів щодо запобігання небезпечним екологічним і санітарно-гігієнічним наслідкам та раціонального використання і охорони земель лише після здійснення оцінки впливу на довкілля в порядку, визначеному законом.

Виходячи з усього вищезазначеного не вбачається за можливе оцінити вплив планованої діяльності на стан флори, біорізноманіття, землі, ґрунтів, повітря протягом виконання підготовчих робіт планованої діяльності.

4. У Звіті з ОВД зазначено, що заплановані карти наміву розташовані в межах прибережної захисної смуги озера Основ'янське.

Також, відповідно до інформації зазначеної у Звіті з ОВД, зокрема у таблиці 21 Звіту з ОВД, при розробці кар'єру можливе утворення наступних відходів: свинцеві батареї; синтетичні та моторні мастила, трансмісійні та мастильні оливи; відпрацьовані шини; обтиральне (промаслене) ганчір'я; відходи процесів зварювання. Виходячи із зазначеного, вбачається, що на території промайданчику, який влаштовуватиметься в межах карт наміву або поблизу кар'єру, буде проводитись обслуговування транспортних засобів і техніки.

Вищенаведене є порушенням вимог статті 89 Водного кодексу України, якою встановлено, що у прибережних захисних смугах навколо водойм забороняється, зокрема, будівництво будь-яких споруд, обслуговування транспортних засобів і техніки.

5. У розділі 1.5.4 Звіту з ОВД наведено перелік та розрахунки відходів, що утворюватимуться при провадженні планованої діяльності серед яких є такі види відходів, як «синтетичні та моторні мастила, трансмісійні та мастильні оливи (код 13 02 06*, небезпечні відходи); обтиральне ганчір'я (промаслене ганчір'я) (15 02 02*, небезпечні відходи)».

Також у Звіті з ОВД зазначено, що обтиральні матеріали можуть передаватися місцевим працівникам для розпалювання домашніх обігрівальних приладів (печей, груб) з посиланням на додаток 6 до Звіту з ОВД.

У додатку 6 до Звіту з ОВД наведено довідку ТОВ «РЕЙСІС УКРАЇНА», в якій зазначено, що відпрацьовані автотракторною технікою нафтопродукти на

ділянках Північна та Південна Східнооснов'янського родовища пісків будуть використані в повній мірі для змащення вузлів і механізмів сільськогосподарської техніки та обладнання підприємства.

Виходячи з вищезазначеного, вбачається порушення вимог Закону України «Про управління відходами», пунктом 3 частини другої статті 27 якого визначено, що утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Окрім того, у Звіті з ОВД наведено інформацію про облаштування водоскидних колодязів на картах наміву бензомаслоуловлювачами, при експлуатації яких може утворюватися шлам від очищення стічних вод на підприємстві, що містять небезпечні речовини, проте у переліку та розрахунках відходів даний вид відходів не врахований.

6. Відповідно до вимог пункту 4 частини другої статті 6 Закону, Звіт з ОВД має включати опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі стан фауни, флори, біорізноманіття.

6.1 Згідно з даними Звіту з ОВД, іхтіофауна в межах об'єкту планованої діяльності представлена такими видами: плітка звичайна (*Rutilus rutilus*), окунь звичайний (*Perca fluviatilis*), щука звичайна (*Esox lucius*), пічкур коротковусий (*Gobiobrevicirris*), лин (*Tincatina*), червонопірка (*Scardinius erythrophthalmus*), плоскирка (*Blicca bjoerkna*), карась сріблястий (*Carassius gibelio*), ротань головешка (*Percottus glenii*), лящ (*Abramis brama*).

Проте, у Звіті з ОВД не передбачені заходи для збереження іхтіофауни Основ'янської водойми при видобуванні корисної копалини, зокрема, оснащення землесосного обладнання рибозахисними пристроями.

Крім того, Звіт з ОВД не містить розрахунку шлейфу мутності, збитків, нанесених рибному господарству внаслідок провадження планованої діяльності, а також компенсаційних заходів рибному господарству.

6.2 У Звіті з ОВД зазначено: «На маршруті проведення польового дослідження була відмічена наявність рослини *Pulsatilla pratensis* (сон лучний) занесеної до Червоної книги України та 5 раритетних оселищ, занесених до 4 Резолюції Бернської конвенції, а саме: зарості крупних осок переважно без застою води, рівнинні та низькогірні сінокосні луки, мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки, прирічкові чагарники та прибережні вербові ліси. У разі переміщення в зоні безпосередньої планової діяльності місцезнаходження червонокнижного виду сон лучний (*Pulsatilla pratensis*) та під час міграції гоголя зеленоголового (*Victrhala clangula*) слід вжити заходів щодо їхньої охорони». Звіт щодо наявності оселищ, флори та фауни території, де планує здійснювати плановану діяльність ТОВ «РЕЙСІС УКРАЇНА» наведений у додатку 33 до Звіту з ОВД.

Відповідно до абзацу восьмого частини другої статті 11 Закону України «Про Червону книгу України» охорона об'єктів Червоної книги України забезпечується шляхом урахування спеціальних вимог щодо охорони об'єктів Червоної книги України під час розміщення продуктивних сил, вирішення питань відведення земельних ділянок, розроблення проектної та проектно-планувальної документації, здійснення оцінки впливу на довкілля.

Згідно з вимогами статті 27 Закону України «Про рослинний світ», підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу.

З територій, відведених під забудову населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, будівництво доріг, трубопроводів, ліній електропередачі і зв'язку, а також з тих земель, що підлягають затопленню, рідкісні рослини і такі, що перебувають під загрозою зникнення, повинні бути пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання. Пересаджувати такі рослини зобов'язані юридичні або фізичні особи, які здійснюють цю забудову.

Відповідно до вимог статті 41 Закону України «Про тваринний світ», під час здійснення оцінки впливу на довкілля, проектів будівництва та реконструкції підприємств, споруд та інших об'єктів, впровадження нової техніки, технології, матеріалів і речовин обов'язково враховується їх вплив на стан тваринного світу, середовище існування, шляхи міграції та умови розмноження тварин.

Проте, у Звіті з ОВД відсутня інформація стосовно заходів, які будуть застосовуватися задля збереження умов місцезростання червонокнижного виду сон лучний (*Pulsatilla pratensis*), раритетних оселищ, а також під час міграції гоголя зеленоголового (*Bucephala clangula*).

Враховуючи вищевикладене, задекларована у Звіті з ОВД суб'єктом господарювання планована діяльність не відповідає вимогам законодавства про охорону навколишнього середовища та/або вимогам законодавства в інших сферах, якщо такі вимоги стосуються впливу на довкілля.

Принагідно зазначаємо, що у Звіті з ОВД виявлено невідповідну та суперечливу інформацію:

- у Звіті з ОВД зазначено про розрахункові точки на межі найближчої житлової забудови та контрольні точки, які були задані для розрахунку визначення концентрацій забруднюючих речовин на межі санітарно-захисної зони з посиланням на рисунок 29 Звіту з ОВД, проте, зазначений рисунок не містить позначення зазначених точок;

- у Звіті з ОВД неодноразово зазначається про ТОВ «РЕЗІЛІЄНС УКРАЇНА», проте не міститься інформації про правові відносини з даним суб'єктом господарювання;

- на сторінках 61 та 71 Звіту з ОВД зазначається про Пилиповичське родовище пісків, проте дане родовище не є об'єктом планованої діяльності;
- на сторінці 159 Звіту з ОВД зазначено про статистику виникнення ураганів у Полтавській області, проте об'єкт планованої діяльності знаходиться в м. Харків.

Окремо наголошуємо на необхідності врахування зауважень і пропозицій до планованої діяльності, наданих в рамках консультацій з іншими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, які проводились відповідно до пункту 6 частини першої статті 2 Закону листами:

Державного агентства водних ресурсів України від 13.05.2025 № 2696/5/4/11-25;

Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів від 06.05.2025 № 12-15/11166.
